

OP Gruppens Samhällsansvar,
GRI-information 2015

Innehåll

Den här rapporten innehåller OP Gruppens nyckeltal för samhällsansvar och en beskrivning av ledningsmetoder i enlighet med den internationella organisationen Global Reporting Initiatives (GRI) GRI G4-ramverk. I rapporteringen beaktas också GRI:s rekommendationer för branschspecifik rapportering inom finansbranschen. Den omfattar också den information som förutsätts i FN:s initiativ Global Compact om främjande av principer som rör de mänskliga rättigheterna, arbetslivet, miljön och motverkan mot korruption.

Uppgifter som hör till GRI G4 ingår i OPs årsrapport 2015, i denna bilaga, i publikationen OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut samt i OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2015. Innehållsindexet finns i slutet av rapporten.

Samhällsansvarschefens översikt	2
Beskrivning av ledningsmetoder	4
Ledningen av samhällsansvaret i OP Gruppen	5
Väsentlighet	7
Ledningsmetoder i fråga om väsentliga aspekter	8
GRI-indikatorer	16
Ekonomiska effekter	17
Miljöpåverkan	20
Sociala effekter	22
GRI-index	30
GRI G4 -innehållsindex	31
Global Compact -innehållsindex	38
Oberoende bestyrkanderapport	39
Kontaktinformation	41

Samhällsansvaret finns i kärnan av OPs verksamhet

Ansvarsfullhet är en av OP Gruppens bärande värderingar och genomsyrar hela verksamheten. Som ett kooperativt företag har vi en dubbelroll: i vår affärsrörelseroll skapar vi ekonomiska fördelar som vi utnyttjar i vår samhällliga roll. Den samhällliga rollen betyder ansvar – inte bara för våra ägarkunder utan även för det omgivande samhället och de lokalsamhällen där vi agerar. Ansvaret gäller inte bara den samhällliga rollen utan inbegriper hela verksamheten. Vårt mål är att vara en föregångare i fråga om samhällsansvar inom finansbranschen.

Ansvar mäts inte i ord, utan i handling. 2015 var ett händelserikt år. Vår primära uppgift har förblivit densamma genom hela vår långa historia: att erbjuda finländska hushåll och företag finansiering och försäkringar. Vi vill vara nära involverade i att utveckla och öka välfärden i det finländska samhället. Vi har starka rötter här, och därför vill bära vårt ansvar för finländarna och Finland även under svåra tider. Tack vare vår starka kapitaltäckning skapar vi större trygghet i våra kunders vardag och har också kunnat vidta exceptionella åtgärder när Finlands ekonomi har behövt en extra injektion. Som exempel kan vi nämna den ytterst lyckade initiativet med amorteringsfrihet för bolån som hade stor betydelse för såväl hushållen som hela samhällsekonomin under 2015.

Klimatmötet i Paris innebar betydande framsteg i den globala kampen mot klimatförändringen. För att de mål som ställdes upp i Paris ska uppnås krävs deltagande av alla parter, och därför vill också OP engagera sig starkt. Som ett led i bekämpningen av klimatförändringen meddelade OP att sådana kolbolag som inte kan presentera en trovärdig plan för att minska sin klimatpåverkan inte längre ska ingå i gruppens aktiva placeringar. I maj offentliggjorde vi som första fondbolag i Finland våra fonders koldioxidavtryck. På så sätt kan vi erbjuda våra kunder ett nytt sätt att jämföra effekten av sina placeringar. Centralinstitutets nya kontorslokaler använder nu el som produceras helt med vindkraft, och vi söker ständigt nya sätt att minska vår egen direkta och indirekta klimatpåverkan.

I december meddelade vi att vi donerar 5 miljoner euro till finländska universitet och högskolor under den finansieringsomgång som pågår till juni 2017. Universiteten är regionalt viktiga aktörer, och vi upplever att utbildning och kunnande främjar hela samhällsekonomins utveckling och livskraft. Ur OPs perspektiv betyder ansvar för omvärlden ansvarstagande också på lång sikt. Satsningar på utbildning är ett utmärkt sätt att stödja detta mål.

Våra banker gör betydande insatser bl.a. för att stödja entreprenörskap, barns och ungas fritidsaktiviteter och kultur på det lokala planet. I somras möjliggjorde bankerna sommararbete för över tusen unga genom att finansiera ett projekt där allmännyttiga föreningar anställde 15–17-åriga unga i två veckor och andelsbanken betalade lönen. Kampanjen gav de

unga en första arbetserfarenhet och ökade samtidigt aktiviteten i lokalsamhällena.

Det här är andra gången som GRI-rapporten är integrerad och första gången den är bestyrkt av en extern part. Genom detta vill vi öka transparensen i redovisningen av samhällsansvarsfrågor. I rapporten har vi försökt fokusera på det väsentliga och vi hoppas att den tydliga dispositionen underlättar läsandet. Du kan läsa mer om ansvarsdimensionerna i vår affärsrörelse i årsrapporten.

Följ oss på sociala medier och delta i diskussionen. Vi är mycket lyhörda för våra kunder och andra intressentgrupper.

OP är kundägt från början och drivs av kärlek till Finland.

Tuuli Kousa

Chef, samhällsrelationer, medierelationer och samhällsansvar

 @tuulikousa

” Ansvaret gäller inte bara den samhälleliga rollen utan inbegriper hela verksamheten.

Beskrivning av ledningsmetoder

Ledningen av samhällsansvaret
i OP Gruppen

5

Väsentlighet

7

Ledningsmetoder i fråga
om väsentliga aspekter

8

Ledningen av samhällsansvaret i OP Gruppen

Samhällsansvar är en integrerad del av OPs affärsverksamhet och strategi. Samhällsansvaret bygger på våra gemensamma värderingar, en stark kapitaltäckning och en kunnig riskhantering, som stöds av vår kundägda affärsmodell. Vårt samhällsansvar omfattar ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar. Vårt mål när det gäller samhällsansvar är att vara en föregångare i branschen i Finland.

OP Gruppens affärsledningsrutiner omfattar till stora delar även åtgärder som gäller ledningen av samhällsansvaret. De centrala ledningsrutinerna har fastställts i [OP Gruppens principer för bolagsstyrning](#). OP iakttar god bank- och försäkrings sed, enligt vilken verksamheten ska följa lagar, normer och föreskrifter samt principerna för ärlig och rättvis verksamhet. Riskhanteringen och compliance-funktionen övervakar också riskerna i anslutning till samhällsansvaret samt kravefterlevnaden, och har helhetsansvaret för rådgivningen om ansvarsfulla principer. Ansvarsområdet är oberoende av affärsrörelserna.

Som redovisningsprinciper tillämpar OP GRI G4-ramverket och FN:s Global Compact samt utvecklar rapporten enligt IIRC-ramverket. OP beaktar också GRI:s branschvisa bilaga för finansbranschen. OP Gruppens ansvarsredovisning följer huvudsakligen samma avgränsning som gruppens ekonomiska redovisning. Avvikelse och begränsningar i avgränsningen rapporteras i samband med de aktuella nyckeltalen.

Organisering av samhällsansvaret

Policyn och riktlinjerna för samhällsansvaret godkänns av förvaltningsrådet. För den strategiska ledningen av och de strategiska riktlinjerna för samhällsansvaret ansvarar OP Andelslags direktion. I direktionen är det kommunikationsdirektören som har hand om samhällsansvarsfrågor. Frågor som gäller samhällsansvaret behandlas regelbundet i direktionen och i ledningsgrupperna för affärsområdena. Det dagliga samhällsansvarsarbetet styrs av en arbetsgrupp för samhällsansvar inom respektive affärsområde. Samhällsansvarschefen är ordförande för arbetsgrupperna.

Samhällsansvarsprogrammet

OPs mål för samhällsansvaret styrs och samordnas av samhällsansvarsprogrammet, som sammanställer samhällsansvarsrelaterade resultat från de viktigaste influensområdena på gruppnivå. Det nuvarande samhällsansvarsprogrammet omfattar fem delområden:

- Lokalplanet och samhället
- Ansvar för intressentgrupper
- Ansvarskänsla för produkter och tjänster
- Etisk affärsverksamhet
- Miljö

» [KPI-indikatorerna för samhällsansvarsprogrammet samt resultaten för 2015 finns i OPs årsrapport 2015.](#)

Samhällsansvarsprogrammet uppdateras under 2016.

Utvärdering av ledarskapet

Ledarskapet utvärderas som en del av den allmänna ledarskapspraxisen. Målen och verksamhetsprinciperna uppdateras om det t.ex. sker förändringar i omvärlden som kräver åtgärder.

Internationella åtaganden och samarbete inom organisationer

OP har förbundit sig att utöver lagar och föreskrifter även följa de internationella förbindelser som styr verksamheten. OP undertecknade år 2011 Global Compact-initiativet och förband sig att följa initiativets tio principer om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljö och antikorrup­tion. Principerna i Global Compact har integrerats i OPs nya leverantörsavtal. I den webbutbildning som ordnas för personalen kring principerna för god affärs sed och samhällsansvar beaktas Global Compact-principerna. Principerna och tillämpningen av dem vid OP beskrivs i slutet av rapporten.

År 2009 var OP en av de första kapitalförvaltarna i Finland att underteckna FN:s principer för ansvarsfull placering. Efter detta har man allt mer målmedvetet utvecklat rutinerna för ansvarsfull placering och samtidigt deltagit i den övergripande utvecklingen av branschen. OP är en av de stiftande medlemmarna i Finsif ry, föreningen för ansvarsfull placering i Finland. OP har också medverkat i bl.a. Finansbranschens Centralförbunds arbetsgrupp för samhällsansvar, företagsansvarsnätverket Finnish FiBS ry och i EACB:s (European

Association of Co-operative Banks) arbetsgrupp för samhällsansvar.

I enlighet med OECD:s riktlinjer för multinationella företag följer vi aktivt hur anvisningarna till företagen inom finansbranschen har utvecklats. OECD:s riktlinjer omfattar frivilliga principer och normer för samhällsansvar samt riktlinjer för hur lagstiftningen ska tillämpas i internationell affärsverksamhet.

Under 2015 undertecknade OP Montréal Pledge och förband sig därmed att mäta sina fonders koldioxidavtryck.

OP besvarade i likhet med tidigare år CDP-enkäten, som syftar till att samla in information av storföretag om hur klimatförändringen påverkar deras affärsverksamhet och om deras metoder för att bekämpa klimatförändringen och minska växthusgasutsläppen. År 2015 fick OP 91/100 poäng i enkäten, då genomsnittet bland alla enkäddeltagare var 84/100.

Våra viktigaste riktlinjer och principer för samhällsansvaret

- OP Gruppens principer för bolagsstyrning
- OP Gruppens riktlinjer för samhällsansvaret
- Principerna i FN:s initiativ Global Compact
- Principerna för god affärssed
- OP Gruppens samhällsansvarsprogram

Risker

Innan nya produkter, tjänster, affärsmodeller och system tas i bruk görs en bedömning av eventuella risker och förändringar i dem. Betydande nya produkter, tjänster och verksamhetsmodeller eller ändringar i dessa tas vid behov upp till behandling i direktionen för OP Andelslag som i sista hand fattar beslutet om de nya produkterna eller tjänsterna ska tas i bruk. Direktionen informeras om betydande realiserade risker som en del av den månatliga risköversikten. I de årligen uppdaterade riskkartläggningarna identifieras de mest väsentliga riskerna för verksamheten, inklusive risker avseende miljön, det sociala ansvaret eller god förvaltnings sed (ESG). Av dessa kartläggningar görs en analys med vars hjälp styrelsen uppmärksammas på viktiga fenomen. Effektiviteten i riskhanteringen och kapitalutvärderingen inom OP och dess företag bedöms i den årligen uppdaterade ICAAP-rapporten. Därtill bedöms den interna kontrollen och kapitalutvärderingen årligen av den interna revisionen.

Definiering av väsentliga aspekter

År 2014 definierades de aspekter som är väsentliga för redovisningen i enlighet med GRI G4-redovisningsriktlinjerna. För att kunna identifiera de väsentliga aspekterna gjordes en väsentlighetsbedömning ur såväl OPs som intressentgruppernas perspektiv. Analysen resulterade i 23 aspekter som ska redovisas. I tabellen på sidor 8-15 presenteras aspekterna, avgränsningen av dem samt beskrivningar av ledningsmetoderna för respektive aspekt.

De väsentliga aspekterna har godkänts av direktionen för OP Andelslag.

Principerna för god affärssed (Code of Business Ethics)

Principerna för god affärssed utgör en etisk grund som alla anställda inom OP Gruppen ska beakta i sitt arbete, oberoende av roll, position eller verksamhetsställe. Principerna, som är bindande för hela gruppen och dess förvaltning, bygger i hög grad på vår grundläggande uppgift samt på våra värderingar, och de är en väsentlig del av vår verksamhet och ansvarskänsla. Principerna för god affärssed finns publicerade på OPs webbplats.

Principerna för god affärssed förankras inom hela gruppen med hjälp av en nätkurs, som ges på sju språk för att så gott som varje anställd vid OP ska ha möjlighet att delta i kursen på sitt eget modersmål. I början av 2016 hade 80 (88) procent av gruppens anställda tagit kursen och samtidigt förbundit sig att följa riktlinjerna. Personalens kunnande stärks även genom ett varierande utbud av utbildningar i anslutning till bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsverksamheten, t.ex. kring insiderreglering, etik, datasäkerhet och lagstiftning. Tillämpningen av principerna för god affärssed och observationer av verksamhet som strider mot dem kan diskuteras med den närmaste chefen, HR eller Compliance. Man kan skicka konfidentiell post till revisionsdirektören i fall där någon har brutit mot riktlinjerna. Intressekonflikter eller misstankar om sådana rapporteras antingen till både den närmaste chefen och till ansvarsområdet för operativa risker och compliance eller endast till det senare, varvid frågan hanteras så att den som framfört misstanken förblir anonym. För förfarande som kontinuerligt eller väsentligt strider mot god affärssed ger gruppens förvaltningsråd en anmärkning till företagets styrelse.

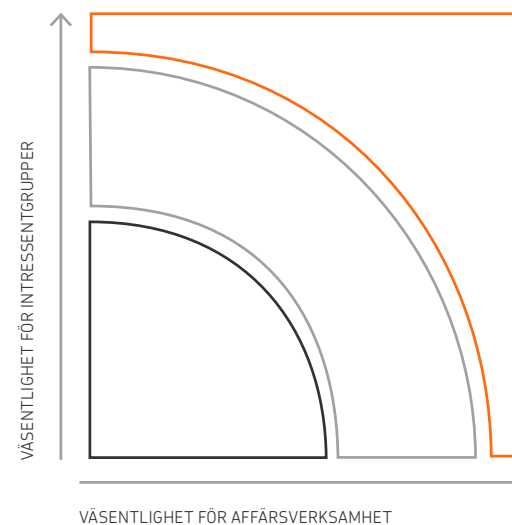
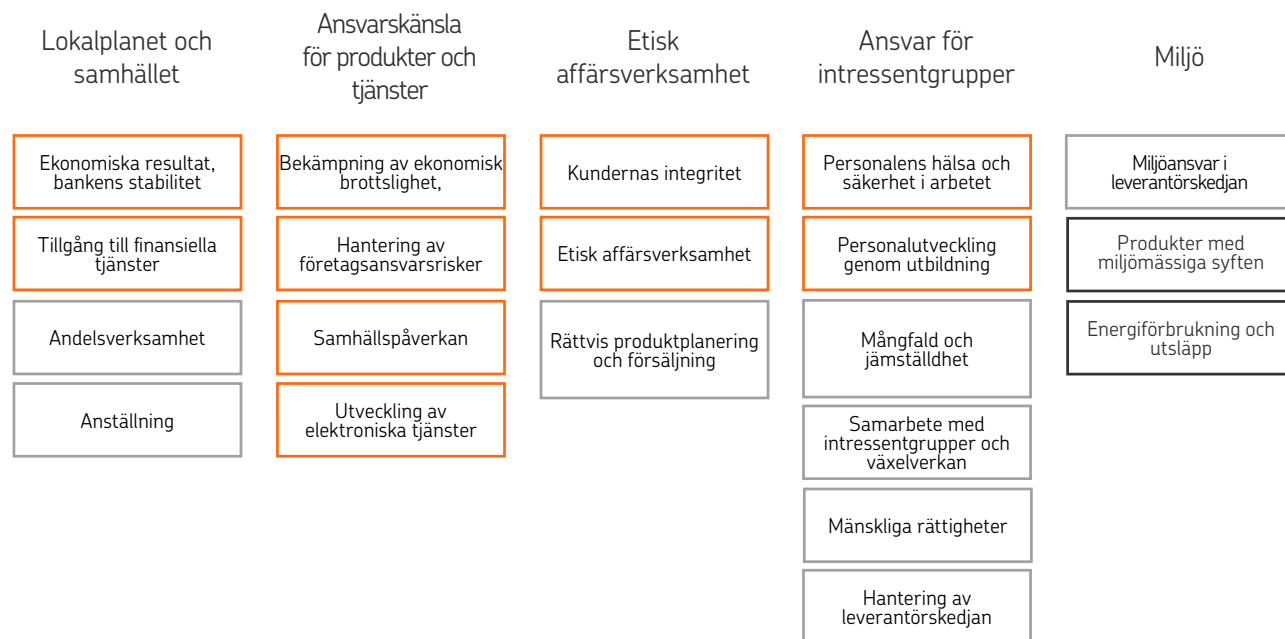
Väsentlighet

Samhällsansvar är en integrerad del av OPs affärsverksamhet och strategi. Samhällsansvaret bygger på våra gemensamma värderingar, en stark kapitaltäckning och en kunnig riskhantering. Vårt samhällsansvar omfattar ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar. Vårt mål när det gäller samhällsansvar är att vara en föregångare i branschen i Finland.

Syftet med väsentlighetsbedömningen är att identifiera vilka samhällsansvarsaspekter som är viktigast för OP och dess intressentgrupper. En väsentlighetsanalys för samhällsansvaret gjordes senast hösten 2014. Då besvarades intressentgruppsenkäten av 790 personer. Deltagarna i enkäten ombads bedöma bl.a. hur viktiga olika samhälls-

ansvarsrelaterade faktorer är för OPs verksamhet och hur väl OP har lyckats i sitt samhällsansvarsarbete. Processen för väsentlighetsanalysen motsvarade i huvudsak GRI G4:s process.

Väsentlighetsanalys

Ledningsmetoder i fråga om väsentliga aspekter

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningsomfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Temat i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
EKONOMISKT ANSVAR				
<p>Ekonomiska resultat</p> <p>Indirekt ekonomisk påverkan</p>	<p>OPs verksamhet som helhet har betydande direkta och indirekta ekonomiska effekter, både i hela det finländska samhället och på lokalplanet. Ekonomiskt ansvar innebär både ansvar för att verksamheten är hållbar i företagsekonomiskt avseende och hänsyn till de ekonomiska effekterna för företagets intressentgrupper och samhället i allmänhet. Rollen som finansiär och försäkringsgivare samt ansvaret för kunderna betonas ytterligare i ekonomiskt svåra tider.</p> <p>Indirekta ekonomiska effekter uppstår av verksamhetens inverkan på den lokala och regionala ekonomins vitalitet och på samhället. Exempel på indirekta ekonomiska effekter är sysselsättning, anskaffningar, investeringar, finansiering och betalning av skatter.</p> <p>Mål: Som en till grunden kooperativ aktör har OP Gruppen inte som mål att maximera vinsten för ägarna, utan att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna och kunderna behöver. En betydande del av affärsresultatet går tillbaka till ägarkunderna. Återstoden av resultatet används till att stärka gruppens omslutning och trygga kreditgivningsförmågan. Vi måste agera på ett effektivt och konkurrenskraftigt sätt och ha en god lönsamhet och solvens. Vi måste producera de tjänster som kunderna behöver på ett konkurrenskraftigt sätt.</p> <p>» De ekonomiska målen presenteras i IR-rapporten</p> <p>Policyer och åtaganden: OP följer den internationella bokslutsstandarden (International Financial Reporting Standards, IFRS) som är godkänd inom EU.</p> <p>Ledning: De direkta och indirekta ekonomiska effekterna styrs som en del av strategin och affärsverksamheten. OP Gruppen redovisar resultaträkningar och balansräkningar för följande segment: bankverksamhet, skadeförsäkring och kapitalförvaltning.</p>	OP Gruppen	G4-EC1 G4-EC2 G4-EC3 G4-EC4 G4-EC7 G4-EC8	

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
MILJÖANSVAR				
<p>Energi</p> <p>Utsläpp</p> <p>Avloppsvatten och avfall</p>	<p>Lokalernas värme- och elenergiförbrukning utgör merparten av den egna verksamhetens direkta miljöpåverkan. Vi strävar efter att minska vår energiförbrukning och agera energieffektivt, vilket också minskar kostnaderna. OPs verksamhet ger upphov till avfall, av vilket största delen uppkommer inom den egna verksamheten. OPs ambition är i första hand att förebygga avfall, återvinna material och utvinna energi ur avfall genom förbränning. Gruppens avfall slutdeponeras på avstjälningsplatsen om inga andra alternativ finns. Den egna verksamheten ger upphov till växthusgasutsläpp. OP påverkar även miljön indirekt, vilket ger upphov till växthusgasutsläpp.</p> <p>Mål: OP beaktar miljökonsekvenserna i all sin verksamhet, från produktutveckling till tjänster. Vi bedömer miljörisiker som en del av riskhanteringen. Följande åtgärder syftar till att minimera vår miljöpåverkan och minska koldioxidavtrycket av gruppens verksamhet: Öka antalet anställda som arbetar i Green Office-kontor, förebygga avfall och höja återvinningsgraden.</p> <p>Riktlinjer och policyer: OP gör utsläppskalkyler enligt GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol) och utsläppen av växthusgaser anges som CO₂-ekvivalenter. Av den miljölagstiftning som reglerar verksamheten kan nämnas energicertifikatslagen och avfallslagen. OPs verksamhet omfattas inte av systemet med utsläppshandel.</p> <p>Ledning: OP tillämpar WWF:s Green Office-system. Green Office tillämpas i kvarteret i Vallgård och dessutom vid sju banker. Vårt mål är att införa Green Office-systemet i flera banker. Green Office är ett sätt att öka personalens miljömedvetenhet. Som praktiska verktyg i våra lokaler används dessutom energiuppföljningssystem, avfallsrapportering och miljöcertifiering av byggnader (LEED). OP har i enlighet med direktivet om energiprestanda genomfört en energibesiktning, som krävs av stora företag.</p>	<p>OP Gruppen</p>	<p>G4-EN3 G4-EN5 G4-EN6 G4-EN15 G4-EN16 G4-EN17 G4-EN18 G4-EN23</p>	<p></p> <p></p>

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
SOCIALT ANSVAR				
Personal och arbetsförhållanden				
<p>Anställning</p> <p>Relationer mellan anställda och ledning</p> <p>Hälsa och säkerhet i arbetet</p> <p>Utbildning</p> <p>Mångfald och jämställdhet</p>	<p>Kategorin Personal och arbetsförhållanden är förknippad med betydande effekter i och med att OP Gruppen är en stor finländsk arbetsgivare, med 12 130 anställda varav 435 arbetar utanför Finland.</p> <p>Mål: OP Gruppen har som mål att vara den mest attraktiva arbetsgivaren i finansbranschen och en av de mest uppskattade stora arbetsgivarna i Finland. Vi vill göra personalens kompetens och utveckling under hela yrkesbanan till en framgångsfaktor för att möta de utmaningar som den föränderliga omvärlden och digitaliseringen medför och för att säkerställa den nödvändiga kompetensen nu och i framtiden. Vi främjar likabehandling och lika möjligheter i fråga om rekrytering, avlöning och avancemang. OP tar hänsyn till säkerheten i all verksamhet.</p> <p>Riktlinjer och policyer: Effekter för personal och arbetsförhållanden leds vid OP i enlighet med HR-riktlinjerna och OP Gruppens personalpolitik. Samarbetet mellan personalen och arbetsgivaren grundar sig på den lokala lagstiftningen. Ansvar för arbetarskyddet ligger primärt hos arbetsgivaren. Arbetarskyddet bygger på framsyn och systematiska arbetssätt.</p> <p>Ledning: Praktiska ledningsverktyg är OP Gruppens riktlinjer för gott ledarskap, belöningsystemet och belöningspolitiken, den gemensamma översiktsplanen för jämställdhet och verksamhetsmodellerna för kompetensutveckling.</p> <p>För <i>hotsituationer</i> finns procedurer på grupp nivå som ska tillämpas lokalt inom de olika företagen i gruppen. För eventuella <i>bankrå</i>n finns procedurer och rapporteringspraxis. För <i>allvarliga hotsituationer</i> finns procedurer för eftervård och skydd av personalen. I inskolningsprogrammet för kundservicepersonalen ingår en genomgång av anvisningarna, och rutinerna ska repeteras varje år. Inträffade hotfulla situationer registreras i systemet för hantering av operativa risker och rapporteras regelbundet till direktionen. Personalens erfarenheter av hotfulla kundservicesituationer följs också genom en personalenkät. Allvarliga hotsituationer anmäls till polisen. Bankrån rapporteras till direktionen i realtid och registreras i systemet för hantering av operativa risker.</p>	OP Gruppen	G4-LA1 G4-LA3 G4-LA4 G4-LA5 G4-LA6 G4-LA11 G4-LA12	

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER				
<p>Förbud mot diskriminering</p> <p>Kanaler för rapportering av kränkningar av de mänskliga rättigheterna</p>	<p>OP följer principer som är bindande för hela gruppen och dess förvaltning och som i hög grad bygger på vår grundläggande uppgift samt på våra värderingar. De är en väsentlig del av vår verksamhet och ansvars känsla. OPs egen verksamhet är inte direkt förknippad med betydande risker eller effekter i fråga om mänskliga rättigheter. Indirekta effekter kan dock uppkomma från leverantörskedjan eller verksamheten vid placerings- och finansieringsobjekt.</p> <p>Mål: OP vill förebygga diskriminering i all sin verksamhet. OP strävar efter att förebygga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och motarbeta barnarbete och tvångsarbete i sin verksamhet och sin leverantörskedja.</p> <p>Policyer och åtaganden: OP iakttar god bank- och försäkringssed och det regelverk som gäller finansbranschen. Utöver sina egna Principer för god affärssed har OP också förbundit sig att iaktta de riktlinjer om mänskliga rättigheter och förebyggande av diskriminering som finns t.ex. i FN:s Global Compact, UN PRI och ILO:s avtal om grundläggande rättigheter i arbetslivet.</p> <p>Ledning: Misstankar om att någon låtit bli att följa Principerna för god affärssed kan diskuteras med HR, den närmaste chefen eller Compliance. Personalen kan också anmäla misstankar om diskriminering till revisionsfunktionen. Misstänkt diskriminering kommer i regel till vår kännedom om myndigheterna lämnar en begäran om utredning.</p> <p>OP förutsätter att varu- och tjänsteleverantörerna följer OPs krav på leverantörernas samhällsansvar och principerna för god affärssed samt gällande lagstiftning och internationella avtal.</p>	OP Gruppen	G4-HR3 G4-HR12	

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
Samhälle				
<p>Lokalsamhället</p> <p>Antikorruption</p> <p>Politik</p> <p>Konkurrensbegränsningar</p> <p>Efterlevnad</p>	<p>För OP Gruppen är det viktigaste inom samhällspåverkan att aktivt motarbeta ekonomisk brottslighet och missbruk såsom mutor och korruption och att eliminera konkurrensbegränsningar. OP påverkar samhället också i och med det mest omfattande nätverket av bank- och skadeförsäkringstjänster i Finland. Vi accepterar inga former av konkurrensbegränsningar, korruption eller mutor. För OP är det viktigt att följa lagstiftningen och principerna för god affärssed. OP Gruppen stöder inte politiska partier eller enskilda kandidaters valkampanjer.</p> <p>Mål: OP vill förebygga ekonomisk brottslighet och missbruk samt möjliggöra öppen konkurrens. OP anser att finansbranschen är av central betydelse för samhällsekonomin samt när det gäller att erbjuda nödvändiga basjänster och verksamhetsmöjligheter för medborgare, företag och sammanslutningar. OP Gruppen deltar aktivt i att utveckla den lokala och regionala livskraften.</p> <p>Policyer och åtaganden: Företagen i OP Gruppen iaktar anvisningen för hantering av operativa risker. OP Gruppen stöder inte politiska partier eller enskilda kandidaters valkampanjer. Perspektiven styrs bl.a. av FN:s initiativ Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Centralinstitutets förvaltningsråd har antagit dokumentet Principer för god affärssed enligt vilket vi ska undvika alla situationer som kan leda till att vi själva eller OP Gruppen utsätts för mutmisstankar. Vår verksamhet för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism styrs av den nationella lagstiftningen, myndighetsföreskrifter, internationell praxis och av OPs verksamhetsmodell för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism som godkänts av högsta ledningen.</p> <p>Ledning: I enlighet med anvisningen för hantering av operativa risker uppdaterar företaget sin kartläggning av operativa risker varje år. Med avsikt att förankra principerna för god affärssed har en obligatorisk nätkurs tagits fram för hela OP Gruppens personal. Anvisningen för hantering av intressekonflikter inom OP Gruppen syftar till att förebygga korruption. Samtliga företag i OP Gruppen ansvarar för egen del för att anvisningen om intressekonflikter iakttas. Alla i företagen verksamma tjänstemän och personer i ledande ställning ska känna till anvisningen. Ansvaret för övervakningen av att anvisningen iakttas ligger hos cheferna och i sista hand hos verkställande direktören och styrelsen för respektive företag. Anvisningen för hantering av intressekonflikter ska tas upp i företagen och med personalen med regelbundna intervaller och alltid när någon inskolats i en ny uppgift. OP har säkerhetspersonal som arbetar med att bekämpa oegentligheter och som behandlar interna och externa fall av missbruk i gruppen. Händelser som uppfyller rekvisitet för brott polisanmäls alltid och ärenden som rör oegentligheter rapporteras till den behöriga myndigheten, t.ex. Finansinspektionen, och internt till OPs direktion. I enlighet med penningtvättslagen har vi metoder för kundkontroll och fortlöpande övervakning och ger personalen utbildning, anvisningar och skydd. Vi underrättar centralen för utredning av penningtvätt om tvivelaktiga transaktioner i enlighet med lagens krav.</p>	<p>OP Gruppen</p>	<p>FS13 FS14 G4-S03 G4-S04 G4-S05 G4-S06 G4-S07 G4-S08 G4-S011</p>	<p>(LS)</p> <p>(AI)</p> <p>(AP)</p> <p>(EA)</p>

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
Produktansvar				
<p>Produkt- och tjänsteinformation</p> <p>Marknads-kommunikation</p> <p>Kundernas integritet</p> <p>Efterlevnad</p>	<p>OPs tjänstemän och de olika organens medlemmar har lagstadgad tystnadsplikt i fråga om hanteringen av kundernas ärenden. OP har förbundit sig till ansvarsfull marknadsföring och reklam. Enligt lagstiftningen ska kunden delges vissa villkor, egenskaper och risker som gäller produkten eller tjänsten.</p> <p>Mål: Uppgifter som rör kunderna hanteras med tillbörlig försiktighet. I sin marknadsföring strävar OP efter att tillhandahålla alla de uppgifter om produkter och tjänster som kan påverka kundens beslut. OP uppmuntrar kunderna att förbättra sin finansiella läskunnighet. Reklam som är särskilt riktad till barn och ungdomar förekommer i ytterst begränsad utsträckning. OP tar i beaktande målgruppens allmänna oerfarenhet och begränsade rättsliga handlingsförmåga.</p> <p>Policyer och principer: Gruppen tillämpar marknadsföringslagstiftningen och de internationella organisationernas anvisningar för självreglering, som bl.a. omfattar Internationella Handelskammaren ICC:s anvisningar. OP tillämpar också Konkurrens- och konsumentverkets och Finansinspektionens anvisningar om marknadsföring. Anvisningar om intressekonflikter finns i Principerna för god affärssed. I kreditinstitutslagen finns bestämmelser om banksekretess, som innebär en skyldighet att hemlighålla information om gruppens kunder eller andra personer med anknytning till verksamheten. OPs tjänstemän och de olika organens medlemmar har lagstadgad tystnadsplikt; bank- och försäkringssekretessen garanterar att kundernas ärenden hanteras konfidentiellt. Tjänstemännen får hantera kunduppgifter endast i den omfattning som deras arbetsuppgifter förutsätter.</p> <p>Ledning: OP följer de bestämmelser som reglerar branschen och iakttar god försäkrings- och banksed samt god värdepappersmarknadssed. Hela OPs verksamhet regleras dessutom av flera lagar och föreskrifter och anvisningar av tillsynsmyndigheterna. Principerna för god affärssed utgör en etisk grund som alla anställda inom OP ska beakta i sitt arbete, oberoende av roll, position eller verksamhetsställe. Compliance går regelbundet igenom vårt marknadsföringsmaterial och kommer med förbättringsförslag som affärssidan genast reagerar på. OP medverkar i ett riksomfattande projekt för att öka ekonomikunskapen bland unga. På det lokala planet håller bankerna lektioner om personlig ekonomi i skolorna.</p> <p>Principerna iakttas som en del av de normala processerna. Principerna uppdateras vid behov. OP Gruppens principer för riskhantering och kapitalutvärdering godkänns av förvaltningsrådet.</p>	OP Gruppen	G4-PR3 G4-PR4 G4-PR5 G4-PR7 G4-PR8 G4-PR9	

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens om- fattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhälls- ansvarsprogram som anknyter till aspekten
Produktansvar				
Ägarskap	<p>OP förvaltar kundmedel värda 68 miljarder euro. Aktivt ägarskap är en väsentlig del av ansvarsfull placering.</p> <p>Mål: Vi är aktiva ägare, vi uppmanar våra kundföretag och samarbetspartners att bedriva ansvarsfull affärsverksamhet och främjar ansvarsfulla placeringar inom branschen.</p> <p>Policyer och åtaganden: OP-Fondbolaget utövar sin rösträtt i de placeringsfonder bolaget förvaltar enligt den ägarpolicy som godkänts av styrelsen. Missförhållanden ska rättas till i direkt samråd med bolaget före bolagsstämmorna, så att man i eventuella omröstningar kan stödja styrelsens förslag.</p> <p>OP Kapitalförvaltning har undertecknat FN:s principer för ansvarsfull placering (UNPRI). Vi förväntar oss att de företag vi placerar i följer allmänt godkända internationella normer såsom Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.</p> <p>Ledning: Ägarpolicyen genomförs genom aktivt deltagande i synnerhet i finländska bolags bolagsstämmor. Ett av de viktigaste sätten att få information om företagen och bedöma hur ansvarsfullt de agerar är portföljförvaltarnas möten med ledningen för respektive företag. Systematisk uppföljning och kontroll via en extern internationell partner av att potentiella och nuvarande placeringsobjekt iakttar ESG-kriterierna. Om det bland placeringsobjekten finns företag som har brutit mot internationella normer eller vars verksamhet i övrigt inte är ansvarsfullt och förenligt med placerarnas långsiktiga intressen, påverkar vi företaget för att rätta till situationen. Om påverkan inte ger resultat kan, kommittén för ansvarsfulla placeringar besluta att placeringsobjektet ska säljas.</p>	OP Fond- bolaget	FS10 FS11	

Identifierad väsentlig aspekt	Aspektens effekter och ledningsmetod	Redovisningens omfattning och avgränsning	Nyckeltal som redovisas	Teman i OPs samhällsansvarsprogram som anknyter till aspekten
Produktansvar				
Revisioner	<p>Eftersom ansvarsfullheten är en del av affärsverksamheten bedöms även policyerna för miljömässigt och socialt ansvar samt därmed förknippade risker som ett led i affärsprocesserna. Samhällsansvarsindikatorer beaktas t.ex. vid godkännande av nya produkter, affärsmodeller och system samt vid övervakningen av verksamhetens etik. Revisioner som gäller ägarskap beskrivs i samband med aspekten Aktivt ägarskap.</p> <p>Mål: OPs upphandlingsenhet har som mål att säkerställa att de tjänster, produkter eller rättigheter som köps är kostnadseffektiva, högkvalitativa, tillförlitliga och etiska samt att leverantörshandlingen sköts professionellt till förmån för OP Gruppen och dess kunder.</p> <p>Policyer och åtaganden: Upphandlingen styrs förutom av ritklinjerna för upphandling även av kraven på leverantörernas samhällsansvar.</p> <p>Ledning: OPs krav på leverantörernas samhällsansvar ingår i avtalen med varu- och tjänsteleverantörerna. Leverantörerna gör en självutvärdering av sitt samhällsansvar första gången i samband med konkurrensutsättningen och regelbundet under vägledning av OPs upphandlingsenhet medan samarbetet pågår. Enligt en modell som utvecklades 2015 gör OP utvärderar leverantörernas samhällsansvar i enlighet med upphandlingsenhetens utvärderingsplan. Revisionsförfarandena i samband med samhällsansvaret utvecklas som en del av OP Gruppens ledningsrutiner.</p>			

Koder för samhällsansvarsprogrammet:

- Lokalplanet och samhället
- Ansvar för intressentgrupper
- Ansvarskänsla för produkter och tjänster
- Etisk affärsverksamhet
- Miljö

GRI-indikatorer

Ekonomiska effekter	17
Miljöpåverkan	20
Sociala effekter	22

Ekonomiska effekter

G4-EC1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde

I och med den dubbelroll som följer av att OP Gruppen ägs av dess kunder kanaliseras nyttan och mervärdet av affärsverksamheten till medlemmarna och kunderna via kundrelationen. Andelsbankernas resultat används till förmån för kunderna i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt till att upprätthålla och utveckla serviceförmågan. Ny kundbonus samlades för 197 miljoner euro, dvs. 4,5 % mer än ett år tidigare. En betydande del av OPs ekonomiska effekter påverkar indirekt även den lokala och regionala ekonomins vitalitet. Exempel på indirekta ekonomiska effekter är

- sysselsättning (nya arbetsplatser, praktikplatser, sommararbetsplatser)
- anskaffningar (inköp från lokala varu- och tjänsteleverantörer)
- investeringar (fastigheter, lokal infrastruktur och byggprojekt)
- finansiering (finansiering för nystartade företag, finansiering av lokala objekt)

SKAPAT OCH LEVERERAT EKONOMISKT VÄRDE PER INTRESSENTGRUPP

Miljoner euro	2013	2014	2015
Finland			
Skapat direkt ekonomiskt värde			
a) Intäkter	2 450	2 657	2 808
Fördelning av ekonomiskt värde			
b) Rörelsekostnader	619	661	574
c) Personalkostnader	791	741	781
d) Återföringar till ägarkunder	193	195	195
e) Inkomstskatt	36	308	249
f) Donationer och stöd	3,0	3,7	2,8
För stärkning av kapitaltäckningen, för utveckling av affärsrörelsen	807	749	1 007

På många orter är andelsbankerna en av de största skattebetalarna och på gruppnivå är OP en av de största skattebetalarna i Finland. OP Gruppens skatter för räkenskapsperioden 2015 uppgick till 251 miljoner euro (337). Gruppens inkomstskatt efter förändringar i uppskjutna skatter uppgick till 249 miljoner euro (308). Den effektiva skattesatsen var 22,5 % (33,6)

#Ge det vidare - #Hyvä Kiertämään

För att fira sina 100 år gav OP Kainuu ett nyårslofte: en god gärning varje vecka till förmån för Kajanaland, tillsammans med de lokala invånarna. Vi har t.ex. donerat hemelektronik till en barnavdelning och arrangerat en konsert för äldre samt understött anhörigvårdare, föräldrar till barn med särskilda behov och mentalvårdsarbete bland unga, berättar bankdirektör Hanna Niskanen.

– Det har inte bara handlat om materiellt stöd eller pengar, utan också vår personal har visat stort engagemang. Vi har bland annat tagit ut äldre människor på promenader, donerat blod och städlat upp i en lekpark.

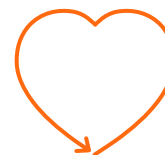
Kampanjen för goda gärningar fortsätter även i år inom hela gruppen. #hyväkiertämään

G4-EC2 Finansiell påverkan, samt andra risker och möjligheter för organisationens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen

OPs verksamhet har liten direkt inverkan på klimatförändringen. Miljörisker, inklusive klimatrisker, kan dock påverka OPs affärsverksamhet förutom direkt även indirekt via effekter för kunder och intressentgrupper. Inom utsläpps- och energiintensiva branscher kan klimatförändringen och t.ex. regleringen i anslutning till den ha betydande ekonomiska effekter. OPs finansierings- och placeringsverksamhet ger upphov till indirekta klimatförändringsrelaterade effekter.

Eftersom extrema väderfenomen även är operativa risker tas de upp i OPs egen kontinuitetsplanering. Dessutom kan orosmoment i anslutning till klimatförändringen utgöra rykterisker, om det kommer fram att OPs eller till och med dess partners eller kunders verksamhet i betydande mån strider mot bekämpningen av klimatförändringen.

Samtidigt skapar den ökade allmänna miljömedvetenheten också nya affärsmöjligheter, t.ex. för placeringsprodukter som framhäver miljöansvaret och för olika egendomsförsäkringar. Vår skadeförsäkringsverksamhet följer ständigt hur riskeffekterna av klimatförändringen utvecklas med avseende på befintliga och nya försäkringsprodukter. Vår ambition är att i så bred utsträckning som möjligt täcka alla försäkringsbara risker även under föränderliga omständigheter. OP gör årligen en bedömning av de ekonomiska effekterna av klimatförändringsrelaterade risker i sitt CDP-svar.

Pohjois-Savon Osuuspankkis kampanj för goda gärningar med hjälp av ägarkunder

Pohjois-Savon Osuuspankki startade i september 2015 en kampanj som går ut på att banken donerar 10 euro till ett lokalt mål för varje ny ägarkund som banken får. Donationerna görs varje månad. Kunderna kan komma med förslag via bankens webbplats eller Facebook om vilka som ska få donationen, och bankens ledning väljer mottagaren bland dessa förslag. Under kampanjens första fyra månader fick banken in över 30 förslag.

Under hösten 2015 donerades närmare 12 000 euro. De första månadsdonationerna gick till Anhörigas stöd för mentalvården rf, Kuopio universitetssjukhus barnavdelning för blod- och cancersjukdomar, Rädda Barnen rf i Idensalmi och Nuorten Palvelu ry:s kamratverksamhet Zemppari. Kampanjen pågår till den 30.6.2016.

Indirekta ekonomiska effekter

G4-EC7 Utveckling och effekter av investeringar i infrastruktur och bidrag till stöd för allmännyttig verksamhet

OP har Finlands mest omfattande servicenätverk för bank- och skadeförsäkringstjänster samt Private Banking. Detta för att säkerställa att kunderna ska ha lika möjligheter att utträta sina ärenden. Servicenätverket omfattar såväl de digitala servicekanalerna (op.fi, OP-mobil, Pivo) som telefonitjänsten och kontorsnätverket. Vi utvecklar betjäningsskanalerna enligt kundernas behov.

G4-EC8 Betydande indirekta ekonomiska effekter och deras omfattning

Vid utgången av 2015 hade OP Gruppen 12 130 anställda (12 356). Av dem var 93 % (95) fast anställda och 7 % visstidsanställda (5). Gruppen hade sammanlagt 483 sommaranställda och praktikanter under året.

OP är en betydande inköpare av finländska varor och tjänster. Den sammanlagda inköpsvolymen för partnernätverket för tjänster, produkter, rättigheter och ersättningstjänster uppgick år 2015 till cirka 615 (900) miljoner euro, och antalet leverantörer till över 20 000. Dessutom ansvarar gruppens affärsrörelser själva för sin medelsanskaffning och sina upphandlingar som relaterar till placeringsverksamheten.

Köpeavtal och beställningar ska grunda sig på ramavtal på gruppnivå som förhandlats fram av gruppens upphandlingsenhet, om ett tillämpligt avtal finns. I avtalen förutsätts leverantörerna iaktta OPs krav på leverantörernas samhällsansvar som infördes under 2015 samt OP Gruppens Principer för god affärssed och Global Compact-initiativet. Leverantörerna ska dessutom följa gällande lagar och bestämmelser. Kraven på leverantörernas samhällsansvar som infördes 2015 fogas i enlighet med riktlinjerna för upphandling till alla nya avtal med varu- och tjänsteleverantörer. Leverantörerna gör en självutvärdering av sitt samhällsansvar första gången i samband med konkurrensutsättningen och regelbundet medan samarbetet pågår. OP utvärderar leverantörerna i enlighet med en utvärderingsplan. Cirka 98 % av de leverantörer som anlitas via den centraliserade upphandlingen var inhemska.

» [Läs mer om samhällspåverkan i IR-rapporten.](#)

”

Under 2015 hjälpte 50 andelsbanker cirka 1 200 unga i åldern 15–17 att få sommarjobb vid lokala allmännyttiga föreningar. Bankens stöd till arbetsgivarna var 360 euro per sommaranställd.

Miljöpåverkan

Energi

G4-EN3 Organisationens egen energiförbrukning och G4-EN5 Energiintensitet

Den totala energiförbrukningen omfattar OP Gruppens värme- och elenergi samt bränsle till reservkraftaggregat i alla verksamhetsländer. År 2015 var den totala energiförbrukningen 142 360 MWh och den hade minskat med 15,2 % från året innan. Uppföljningen av förbrukningen 2013 är bristfällig och presenteras därför inte. Förbrukningen vid objekt som inte omfattas av uppföljningen beräknas på basis av den specifika förbrukningen för respektive fastighetstyp. Dessa objekt står för cirka hälften av förbrukningen.

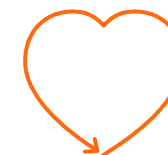
Elenergin för kontorskomplexet i Vallgård, och de maskinsalar som är inrymda där, producerades helt med vindkraft. Energiintensiteten, eller den totala energiförbrukningen i OP Gruppens fastigheter, var 11,7 MWh/år/person. För provdrift av reservkraftaggregaten i fastigheterna i Vallgård i Helsingfors användes cirka 600 liter bränsle.

G4-EN6 Minskning av energiförbrukningen

Det nya kvarteret i Vallgård, som färdigställdes under år 2015, är byggt med hänsyn till gällande energi- och miljöprinciper. Det nya kontorsprojektet i Vallgård har fått betyget Guld i LEED-miljöklassificeringen. Exempelvis belysningen består av led-lampor som styrs med rörelsesensorer. Fastigheten kopplades till fjärrkylanätet.

TOTAL ENERGI FÖRBRUKNING INOM OP GRUPPEN

	2014	2015
Fjärrvärme	77 716	73 400
Fjärrkyla	2 868	2 670
Bränsle (Värme och reservkraft)	6 946	7 060
El	80 311	59 230
Totalt (MWh)	167 841	142 360

Stiftelsen Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö grundades 2008 för att stödja sanering av lokala sjöar och vattendrag. Päijät-Hämeen Osuuspankki har ända sedan starten gett ett årligt bidrag för stiftelsens verksamhet. I sjön Vesijärvi genomförs mångsidiga och omfattande saneringsåtgärder, i kombination med bedömning av åtgärdernas effekt, och kommunikation om dem till allmänheten. Samtidigt som de skadliga algblomningarna i sjön har minskat avsevärt och vattnet har blivit klarare har också medborgarnas medvetenhet och vilja att göra något för sjön ökat. Även OP vill dra sitt strå till stacken. Vattenvården i Vesijärvi har blivit något att vara stolt över i Lahtisregionen.

Utsläpp

G4-EN15 Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1) och G4-EN16 Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2) och G4-EN18 Utsläppsintensitet för växthusgaser

Förbrukningen av bränsle i OPs egna bilar och i reservkrafttaggregaten i lokalerna ger upphov till direkta växthusgasutsläpp (scope 1). Förbrukningen av el- och värmeenergi i lokalerna ger upphov till indirekta växthusgasutsläpp (scope 2). År 2015 producerades energin för kontorskomplexet i Vallgård helt med vindkraft.

De utsläppskoefficienter som används vid beräkningen av utsläpp grundar sig på Fjärrvärmestatistiken för 2014, IEAs fjärrvärmeuppgifter för 2013, Eurostats uppgifter för 2012, databasen Ecoinvent samt i fråga om grön el på uppgifter från FIGBC (Finnish Green Building Council).

SCOPE 1 OCH 2 UTSLÄPP, TON CO₂E

	2014	2015
Scope 1	1 800	1 775
Scope 2	37 114	23 446
Intensitet CO ₂ e-ton/pers.	3,1	2,08

G4-EN17 Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)

Av de indirekta växthusgasutsläppen (scope 3) har beräkningar gjorts för följande delområden.

SCOPE 3 UTSLÄPP, TON CO₂E

	2014	2015
Köpta produkter och tjänster	2 266	2 508
Avfall som verksamheten ger upphov till	598	609
Affärsresor	2 408	2 622

Köpta produkter och tjänster omfattar utsläpp som användningen av kontorspapper, posttransporttjänster, externa datacenter och kundtidningar ger upphov till.

Indirekta utsläpp inkluderar också aktiefondernas utsläpp. Rapporterna över dessa publiceras på www.op.fi.

G4-EN19 Minskning av växthusgasutsläpp

Enligt samhällsansvarsprogrammet har OP som mål att årligen minska sitt koldioxidavtryck. De direkta växthusgasutsläppen i OPs egen verksamhet (scope 1+2) uppgick totalt till 25 221 CO₂e-ton (38 914), eller 2,08 ton (3,1) per person. Utsläppen (scope 1+2) har minskat med cirka 28 procent sedan

2011 (jämförelsetalet 2011 34 847 tn (CO₂). År 2015 producerades elenergin i kvarteret i Vallgård helt med vindkraft, och utsläppseffekten jämfört med 2014 var 3 284 CO₂e-ton. CO₂-utsläppsgränsen för OPs tjänstebilar är 150 g/km. Vid utgången av 2015 var det genomsnittliga CO₂-utsläppet per tjänstebil 130 g/km (137).

Affärsresor gav upphov till 2 622 ton CO₂-utsläpp år 2015 (2 408 ton CO₂). För att minska antalet affärsresor använder OP video- och nätkonferenser. I enlighet med anvisningen om affärsresor anlitas i regel tåg eller buss för inrikesresor. Centralinstitutet har haft ett system med personalbiljetter för att sporra personalen till att använda kollektivtrafik för pendling.

OP påverkar indirekt genom att styra kunder mot att ta hänsyn till miljön i sina beslut om finansiering, skadeförsäkring och placering och genom att rekommendera e-tjänster och elektroniska dokument.

Avfall

G4-EN23 Total avfallsvikt per typ och hanteringsmetod

Vid de kontor i huvudstadsregionen som administreras av OP-Tjänster uppstod år 2015 totalt 1 089 ton avfall (1 573). Av denna mängd återvanns eller återanvändes 79 % (81). Mängden farligt avfall uppgick till 14,4 ton.

Sociala effekter

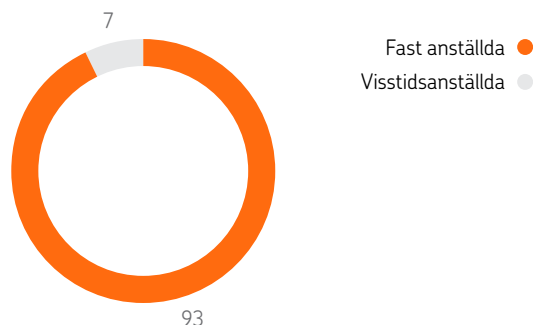
G4-10 Total personalstyrka uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor, region och kön

Antalet anställda vid OP Gruppen minskade med 226 personer år 2015. Vid utgången av 2015 hade gruppen 12 130 anställda (12 356). Av dem var 93 % (95) fast anställda. I Finland arbetade 11 695 personer (11 915), i Estland 191, i Lettland 112, i Litauen 130 och i Ryssland två personer.

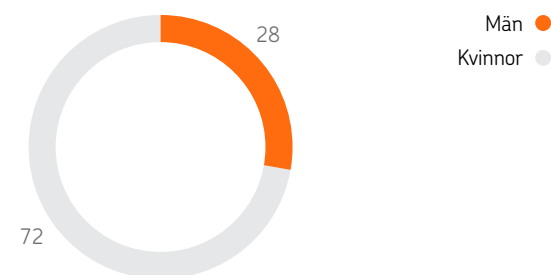
	Män	Kvinnor	Totalt
Ordinarie heltidsanställda	3 066	7 540	10 606
Ordinarie deltidsanställda	54	664	718
Heltidsanställda för viss tid	188	459	647
Deltidsanställda för viss tid	54	105	159
Totalt	3 362	8 768	12 130

	Män	Kvinnor	Totalt
Finland	3 237	8 458	11 695
Estland	50	141	191
Lettland	29	83	112
Litauen	46	84	130
Ryssland	0	2	2
Totalt	3 362	8 768	12 130

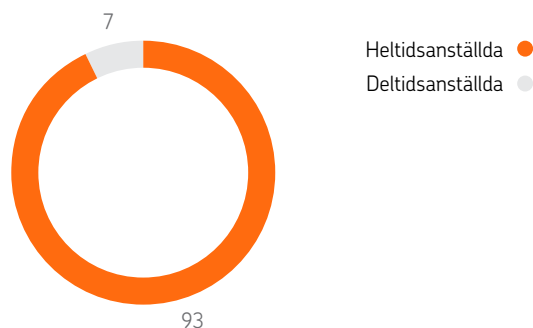
TOTAL PERSONALSTYRKA, ARBETSAVTAL, %

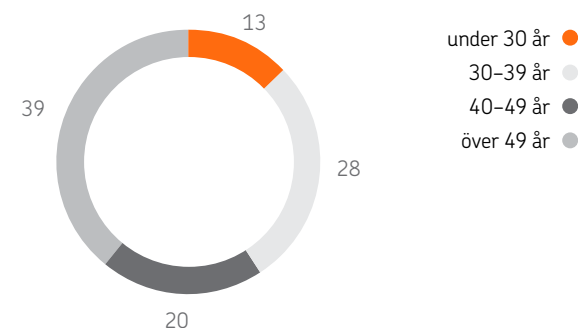
TOTAL PERSONALSTYRKA, PER KÖN, %

TOTAL PERSONALSTYRKA, ANSTÄLLNINGSFÖRM, %

TOTAL PERSONALSTYRKA PER ÅLDERSGRUPP, %

Personal och arbetsförhållanden

G4-LA1 Totalt antal och andel nyanställda samt personalomsättning per åldersgrupp, kön och region

Den årliga personalomsättningen bland de ordinarie anställda var 8,3 % (8,1) utan rörelseöverlåtelse. Under året avslutades 243 anställningar vid OP Gruppen; 63 genom uppsägning av produktionsmässiga skäl och 180 genom frivillig avgång. Under året övergick dessutom 105 personer i en annan arbetsgivares tjänst till följd av rörelseöverlåtelse.

G4-LA3 Andel som återvänder till och stannar kvar i arbetet efter föräldraledighet, efter kön

Under 2015 var totalt 1 112 anställda föräldralediga. Av dem var 812 kvinnor och 300 män. Av männen återvände 100 % till arbetet efter de familjeledigheter som avslutades under året och av kvinnorna 94 %. Motsvarande siffror för året innan var 87 % respektive 93 %. Siffrorna gäller bara Finland och inkluderar inte OP-Fastighetscentralernas personal.

NYA FÖRSTA ANSTÄLLNINGAR FINLAND OCH HELA GRUPPEN

	Män (Finland)	Kvinnor (Finland)	Totalt Finland	Män	Kvinnor	Totalt
Under 30 år	244	371	615	256	385	641
30–39 år	70	115	185	72	128	200
40–49 år	37	64	101	37	65	102
Över 49 år	26	39	65	27	45	72
Totalt	377	589	966	392	623	1 015

G4-LA4 Minsta varseltid angående betydande förändringar i verksamheten, med upplysning om huruvida detta är specificerat i kollektivavtal

OP Gruppen följer i allt samarbete lagen om samarbete inom företag samt alla andra lokala lagar som gäller samarbete. Samarbetet inom OP Gruppen är organiserat så att en arbetsgrupp på gruppnivå sammanträder fyra gånger om året för att behandla gruppens ekonomi och resultat samt andra aktuella frågor på gruppnivå. Samarbetetsförfarandet i gruppens alla bolag sker på det sätt som anges i lagen.

OP Gruppen följer den lokala lagstiftningen i all sin verksamhet. I Finland ingår de viktigaste bestämmelserna om väsentliga förändringar i verksamheten i lagen om samarbete inom företag. Vid överlåtelse av rörelse ska företrädarna för personalen enligt lagen underrättas om överlåtelsen inom en vecka. När arbetsförhandlingar inleds och sysselsättningsåtgärder vidtas ska företrädarna för personalen ges en skriftlig förhandlingsframställning senast fem dagar innan förhandlingarna inleds.

I Finland omfattas 90 % (90) av OP Gruppens personalstyrka av allmänt bindande kollektivavtal. I de baltiska länderna finns inga bindande kollektivavtal för branschen.

G4-LA5 Andel av personalstyrkan som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning

Inom OP Gruppen är 87 % av hela personalstyrkan representerad i kommittéer för hälsa och säkerhet. Centralinstitutet har en egen arbetarskyddskommission, detsamma gäller alla banker med fler än 20 anställda.

G4-LA6 Typ och omfattning av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region och kön

År 2015 var andelen sjukfrånvaro av den ordinarie arbetstiden 3,5 % (3,5). Bland männen var andelen sjukfrånvaro 1,8 % (1,8) och bland kvinnorna 4,1 % (4,1). Siffrorna för sjukfrånvaro har hållits på samma nivå under hela 2010-talet. Siffrorna gäller Finland och inkluderar inte OP-Fastighetscentralernas personal.

G4-LA8 Hälsa- och säkerhetsteman i avtal med fackförbund

OP Gruppen är en organiserad arbetsgivare. Bolagen i gruppen följer tre kollektivavtal: i bankverksamheten kollektivavtalet för finansbranschen, i försäkringsbolagen kollektivavtalet för försäkringsbranschen och i sjukhuset Omasairaala kollektivavtalet för hälso-servicebranschen. Avtalen innehåller bestämmelser om bl.a. arbetarskyddssamarbete och arbetarskyddsfullmäktiges ställning och tryggnad av deras verksamhetsförutsättningar. I egenskap av betydande arbetsgivare i finansbranschen har OP Gruppen en stor roll i utvecklingen av arbetslivet.

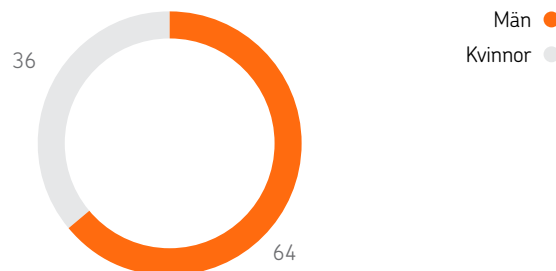
G4-LA10 Program för vidareutbildning och livslångt lärande för att stödja fortsatt anställningsbarhet samt bistå anställda vid anställningens slut

OP Gruppen erbjuder mångsidiga möjligheter till kompetensutveckling för såväl personalen som cheferna och ledningen. Ett av de viktigaste sätten att utveckla personalens kompetens är mångsidiga karriärmöjligheter och möjlighet att byta arbetsuppgifter inom gruppen.

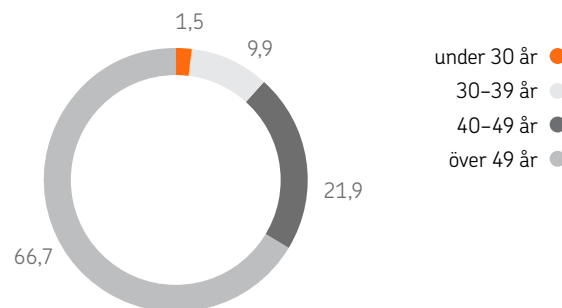
OP satsar särskilt på att utnyttja digitala hjälpmedel såsom videoklipp och webbmaterial som en del av utbildningarna. Under 2015 lanserades en ny kursplattform som möjliggör en ny typ av interaktivt lärande och mer flexibla studier. Kompetensen utvecklas dels genom utbildning, dels med hjälp av andra metoder såsom mentorverksamhet, coaching och 360-utvärdering samt resultatnriktat lärande i arbetet. Utvärdering av personalens prestationer spelar en viktig roll vid sidan av coachingen och utbildningarna. Hela OPs personal i Finland och utomlands deltar i prestationsutvärderingarna och utvecklingssamtalen som hålls minst en gång om året.

OP Gruppens modell för arbetsmiljöledning innebär att man genom integrerad och organiserad ledning av arbetsmiljön, arbetshälsan och arbetarskyddet bättre kan säkerställa arbetsförmågan hos arbetstagare som hotas av arbetsoförmåga och äldre arbetstagare, samt arbetsmarknadskompetensen för arbetstagare som hotas av arbetslöshet. Om arbetet upphör på grund av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker, och det finns en risk för uppsägning, erbjuds de anställda möjlighet till stödpaket och sysselsättningsstödande utbildning. Väsentliga element för en god arbetshälsa är t.ex. OPs modell för tidigt stöd, företagshälsovård, rehabilitering, flexibla arbetsarrangemang och mångfaldsarbete.

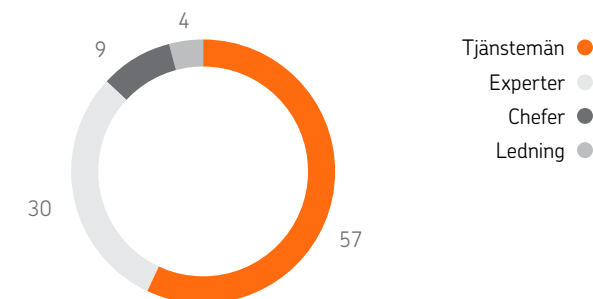
FÖRVALTNINGSORGAN, PER KÖN, %

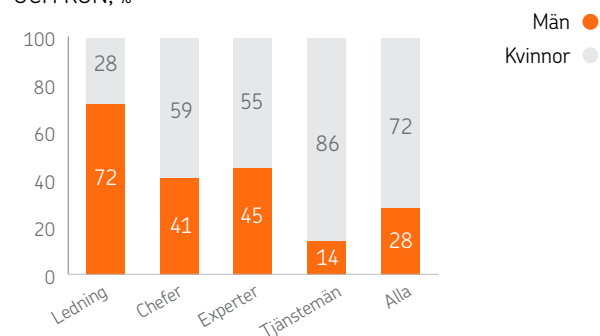
FÖRVALTNINGSORGAN, PER ÅLDERSGRUPP, %

TOTAL PERSONALSTYRKA, PER PERSONALKATEGORI, %

TOTAL PERSONALSTYRKA, PER PERSONALKATEGORI OCH KÖN, %

G4-LA11 Andel anställda som regelbundet får utvärdering av sin prestation och utvecklingssamtal

Utvecklingssamtalen, som är en viktig del av prestationsledningen, inbegriper målsamtal och resultatsamtal samt kompetens- och uppföljningssamtal, och i framtiden också övriga samtal som rör den personliga utvecklingen och prestationen. Under årets första samtal ställer man upp målen för den kommande perioden, under det andra diskuterar man kompetensen och hur målen för den innevarande perioden har uppnåtts, och i slutet av året ligger fokus på att utvärdera den gångna perioden.

År 2015 hade OP Gruppens organisation centraliserad tillgång till två olika personalenkäter: personalundersökningen och personalpulsen.

Personalundersökningen syftar till att ge konkret information om ledarskapet, personalens engagemang och organisationens förnyelseförmåga och kundinriktning som man enkelt kan tillgodogöra sig i utvecklingsarbetet. Personalundersökningen är ett verktyg med vars hjälp linjeledningen, cheferna och HR kan göra sammandrag och analyser av personalens synpunkter. I OPs personalundersökning deltog centralinstitutet samt 74 banker eller fastighetscentraler.

Personalpulsen är en kortfattad och snabb kartläggning av personalens uppfattningar. Undersökningen är ett verktyg för arbetshälsa som tagits fram särskilt för de närmaste cheferna. Med hjälp av personalpulsen kan man flera gånger om året kartlägga personalens åsikter om och erfarenheter av arbetshälsan, arbetstillfredsställelsen och chefsarbetet i syfte att utveckla verksamheten. Målet är att ge ledningen och cheferna möjlighet att reagera snabbt och vidta föregripande åtgärder.

ANTAL ANSTÄLLDA SOM FÖRT UTVECKLINGSSAMTAL (OCH BÖRJAT EFTER FÖREGÅENDE UTVECKLINGSSAMTALSPERIOD) ENLIGT OP GRUPPENS PERSONALUNDERSÖKNING

Kön	2015
Kvinnor	85 %
Män	81 %
Totalt	83 %

Arbetsuppgift	2015
Tjänsteman	83 %
Sakkunnig	83 %
Chef	90 %
Ledning	91 %
Totalt	83 %

G4-LA12 Sammansättning av organisationens förvaltningsorgan samt uppdelning av andra anställda per personalkategori efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupp och andra mångfaldsindikatorer

År 2015 var medelåldern för OP Gruppens anställda 43,8 år. Vid utgången av 2015 var 72 procent av OP Gruppens alla anställda i Finland kvinnor och 28 procent män.

ANSTÄLLDA MED ARBETSAVTAL

	Män	Kvinnor	Totalt
Under 30 år	465	1 097	1 562
30–39 år	1 083	2 335	3 418
40–49 år	691	1 685	2 376
Över 49 år	1 123	3 651	4 774
Totalt	3 362	8 768	12 130

	Män	Kvinnor	Totalt
Direktörer	361	137	498
Chefer	433	634	1 067
Sakkunniga	1 629	1 995	3 624
Tjänstemän	939	6 002	6 941
Totalt	3 362	8 768	12 130

MEDLEMMAR AV FÖRVALTNINGSORGANEN

Fullmäktige, förvaltningsrådet, styrelsen	Män	Kvinnor	Totalt
under 30 år	55	45	100
30–39 år	362	289	651
40–49 år	795	643	1 438
över 49 år	2 985	1 398	4 383
Totalt	4 197	2 375	6 572

Mänskliga rättigheter

Förbud mot diskriminering

G4-HR3 Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder

Inga nya fall som gällde 2015 kom in via diskrimineringsnämnden, HR eller revisionen. Besvär angående ett påståendet om diskriminering som gällde OP Gruppen under 2014 har anförts hos Helsingfors förvaltningsdomstol den 23.1.2015.

Samhälle

Lokalsamhällen

FS13 Tillgång till finansiella tjänster inom glesbygdsområden eller mindre gynnade områden uppdelad enligt typ av tjänst

OP har det mest omfattande servicenätverket för bank- och försäkringsärenden i Finland. Detta för att säkerställa att kunderna ska ha lika möjligheter att utträta sina ärenden. Andelsbankernas kontor är utspridda över hela Finland, vilket möjliggör en fungerande växelverkan med kunderna och det lokala samhället.

I slutet av år 2015 hade andelsbankerna i gruppen om 450 kontor och kunderna hade tillgång till 1 465 bankomater i bankernas gemensamma bruk runt om i landet.

FS14 Initiativ som förbättrar handikappade personers möjligheter att använda sig av finansiella tjänster

Vi erbjuder våra kunder omfattande service på finska och svenska, men särskilt bland företagskunder samt i huvudstadsregionen och tillväxtcentrumen finns ett stort behov av service på engelska. Vi erbjuder våra kunder elektroniska tjänster (op.fi, OP-mobil, Pivo) för skötseln av dagliga bank- och försäkringsärenden på engelska. I fråga om övriga tjänster utvecklar vi vår förmåga att ge service på engelska för att svara mot kundernas behov. Vissa av OP-Fastighetscentrernas kontor betjänar även på ryska.

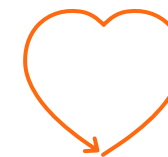
I Baltikum betjänas kunderna på de lokala språken på kontoren och på engelska i de elektroniska kanalerna.

Textversionen av OP:s webbplats, pda.op.fi, används av många synskadade och fungerar med olika hjälpmedel, t.ex. talsyntetisatorer. Dessutom tillhandahåller OP nyckeltalslistor i punktskrift, vilket gör det möjligt för synskadade att använda nättjänsten.

Mutor och motverkan mot korruption

G4-S03 Procentandel och totala antalet affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption samt identifierade betydande risker

Företagen i OP Gruppen iakttar anvisningen för hantering av operativa risker. Centralinstitutet upprättar en riskkartlägningsplan som anger vilka helheter som ska kartläggas. Vid behov fastställs dessa i samarbete med företagen i gruppen. På grund av förseningarna i reformen av systemet för

OP Etelä-Karjala stöder unga, nyetablerade företagare med projektet StartupMill

I Skinnarila i Villmanstrand finns företagsinkubatorn StartupMill för unga och nystartade kunskapsbaserade företag. Företagen kan få ekonomiskt stöd för hyresbetalningar av OP Etelä-Karjala i 3–6 månader.

hantering av operativa risker uppdateras största delen av gruppens riskkartläggningar (totalt cirka 260) under 2016. År 2015 hade 24 % av företagen i gruppen gjort en riskkartläggning.

I enlighet med anvisningen uppdaterar företaget sin kartläggning av operativa risker varje år. Riskkartläggningarna grundar sig på företagets egen bedömning av operativa risker i verksamheten och hanteringen av dessa. I enlighet med kartlägningsprocessen identifierar och bedömer respektive företag de väsentliga riskerna i sin verksamhet. För identifieringen utnyttjas gruppens gemensamma riskbibliotek som förtecknar olika risker indelade i sju riskkategorier. Kategorin för internt missbruk inkluderar risken för givande eller tagande av mutor.

Mutor har inte identifierats som en väsentlig risk i någon av riskkartläggningarna.

G4-S04 Kommunikation och utbildning i policyer och rutiner avseende motverkan mot korruption

Centralinstitutets förvaltningsråd har antagit dokumentet Principer för god affärssed enligt vilket vi ska undvika alla situationer som kan utsätta oss själva och OP Gruppen för misstankar om mutor. Med avsikt att förankra principerna för god affärssed har en obligatorisk nätkurs tagits fram för hela OP Gruppens personal.

Anvisningen för hantering av intressekonflikter inom OP Gruppen syftar till att förebygga korruption. Samtliga företag i OP Gruppen ansvarar för egen del för att anvisningen

om intressekonflikter iakttas. Alla i företagen verksamma tjänstemän och personer i ledande ställning ska känna till anvisningen. Ansvar för övervakningen av att anvisningen iakttas ligger hos cheferna och i sista hand hos verkställande direktören och styrelsen för respektive företag. Anvisningen för hantering av intressekonflikter ska tas upp i företagen och med personalen med regelbundna mellanrum och alltid när någon inskolats i en ny uppgift. Vid utgången av 2015 hade 80 % av personalen tagit kursen.

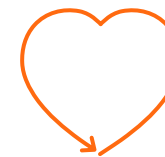
Konkurrenshämmande aktiviteter

G4-S07 Totalt antal rättsliga åtgärder och domstolsbeslut för överträdelse av konkurrenslagstiftning, karteller och missbruk av dominerande marknadsställning

OP är inte föremål för rättsliga åtgärder som gäller överträdelse av konkurrenslagstiftning, karteller och missbruk av dominerande marknadsställning.

I slutet av 2015 fick OP en begäran om utredning som gällde missbruk av dominerande marknadsställning.

Enligt en konkurrensts påstående har OP en dominerande marknadsställning i fråga om hushållsbankstjänster och missbrukar denna ställning genom att koppla samman de här tjänsterna med sina skadeförsäkringstjänster. Vidare påstås OP erbjuda skadeförsäkringar till ett pris som understiger produktionskostnaderna. OP vill i gott samarbete med Konkurrens- och konsumentverket förse det med all nödvändig information.

Ekonomikunskapsprojekt hjälper marginaliseringshotade unga att sköta sin ekonomi

OP har medverkat i projektet Nuorten taloustaito, som ger marginaliseringshotade unga med svaga kunskaper om dagliga ekonomiska frågor praktiska råd om hur de ska hantera sin ekonomi.

Hantering av den personliga ekonomin påverkar ungdomarnas hela vardag, och de som hör till målgruppen behöver mycket hjälp med det. Den som förlorar sin kreditvärdighet har avsevärt svårare att bl.a. skaffa en hyresbostad och få en hemförsäkring. På bankerna finns flera frivilliga anställda som kan och vill använda sitt yrkeskunnande för att hjälpa ungdomarna.

Produktansvar

Produkt- och tjänsteinformation

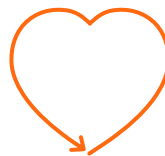
G4-PR3 Typ av produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutinerna samt andel i procent av produkter och tjänster som berörs av dessa krav

I OP Gruppen iakttas gällande lagstiftning som föreskriver att kunden ska delges vissa till produkten eller tjänsten anslutna villkor, egenskaper och risker. Anmälningsskyldigheten gäller gruppens alla tre affärsområden: bank, skadeförsäkring och kapitalförvaltning.

Kundernas integritet

G4-PR8 Totalt antal underbyggda klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata

Under 2015 lämnades inga skriftliga kundklagomål in. OP upptäckte några fall av överträdelser mot kundintegriteten. Fallen handlade om att två informationsbrev hade skickats till kunderna så att sändlistan var synlig för alla och att två institutionskunders kontoutdrag hade postats till fel kunder. Dessa fall berodde på mänskliga misstag.

Lektioner för niondeklassare

I fjol höll OP Etelä-Häme 61 lektioner i hantering av den personliga ekonomin. Under lektionerna behandlades grundläggande bank- och försäkringstjänster, säkerhet på nätet och hur man kan trygga sin framtid bl.a. genom att vara noga med sin kreditvärdighet. Dessutom diskuterades huruvida det lönar sig att hyra eller köpa en bostad.

Ägarskap

FS10 Interagerande i miljömässiga och sociala frågor med företag i portföljen

OP-Fondbolagets ägarpolicy genomförs genom att man deltar aktivt i synnerhet i finländska bolags bolagsstämmor. Ett av de viktigaste sätten att få information om företagen och bedöma hur ansvarsfullt de agerar är portföljförvaltarnas möten med ledningen för respektive företag. De OP-fonder som förvaltades av OP Kapitalförvaltning inkluderade i slutet av 2015 sammanlagt 62 finländska börsbolags aktier. OP Kapitalförvaltning diskuterade miljö- och samhällsansvarsfrågor med 16 % av dessa under 2015.

OP påverkar företagen även på andra sätt. Om det bland placeringsobjekten finns företag som har brutit mot internationella normer eller vars verksamhet i övrigt inte är ansvarsfullt och förenligt med placerarnas långsiktiga intressen, påverkar vi företaget för att rätta till situationen. Om påverkan inte ger resultat kan kommittén för ansvarsfulla placeringar besluta att placeringsobjektet ska säljas.

FS11 Positivt eller negativt urval av placeringsobjekt

Positivt urval

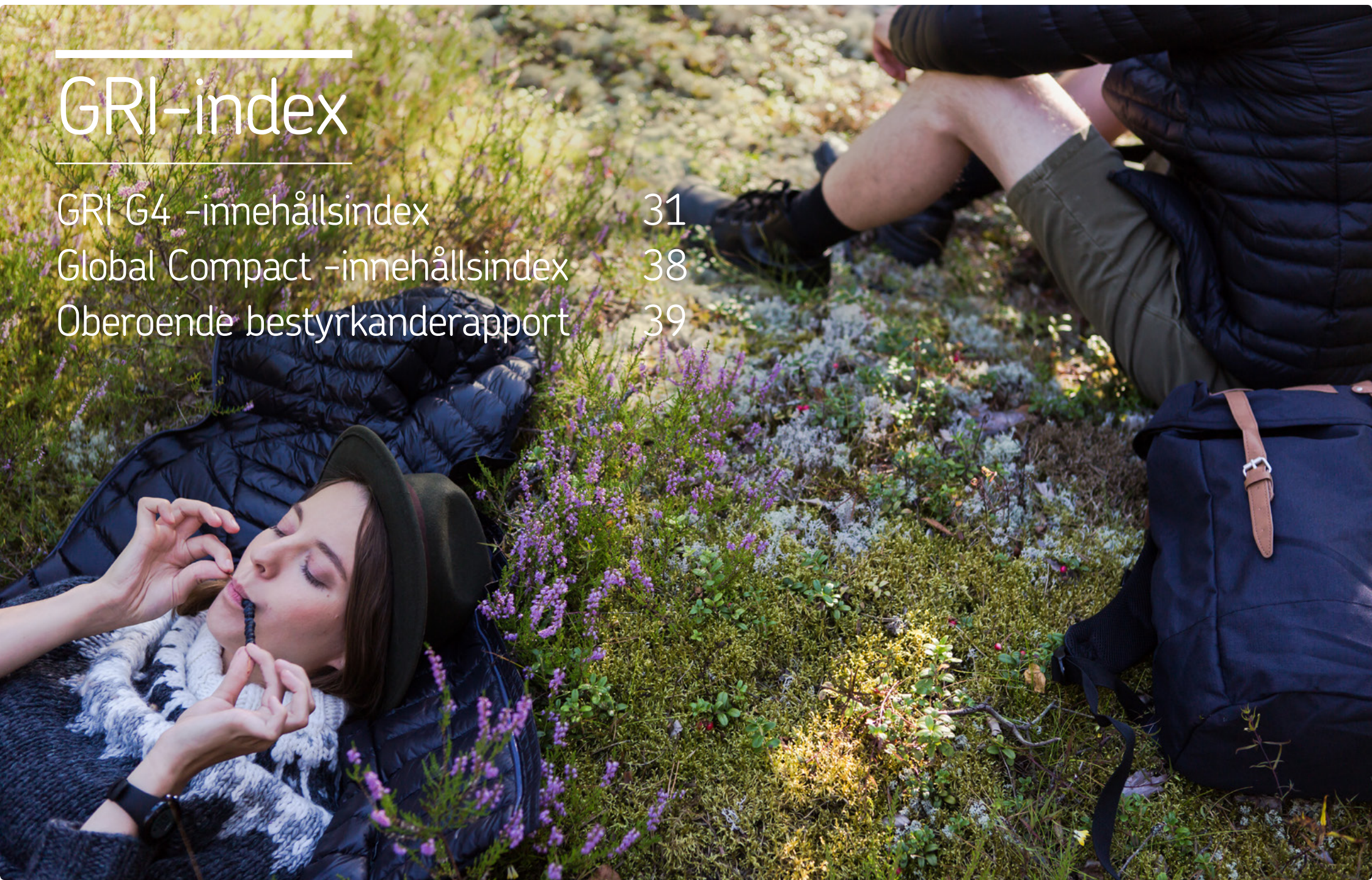
Gruppen uppmuntrar placeringsobjekten och samarbetspartnerna att agera ansvarsfullt och enligt internationella normer. I princip är de mest attraktiva placeringsobjekten i alla fonder de emittenter vilkas verksamhet är oklanderlig avseende internationella etiska normer. Positivt urval framhävs särskilt i placeringsfonderna OP-Klimatet och OP-Rent Vatten samt OP-Koldioxidsnål Värld som lanserades år 2015. OP-Klimatets placeringsobjekt består av bolag som ligger bra till när samhällen och företag anpassar exempelvis sina energilösningar och sin materialförbrukning för att bli mer koldioxidsnåla. OP-Rent Vatten placerar i företag som följer principerna för hållbar utveckling. Det här avser företag som koncentrerar sig på att utveckla vattensparande teknik, förebygga föroreningar och bygga välfungerande och tillförlitlig vattenförsörjningsinfrastruktur. Fonden OP-Koldioxidsnål Värld placerar i företag som skiljer sig från sina konkurrenter med ett lägre koldioxidavtryck. Värdet på dessa fonder uppgick i slutet av år 2015 till totalt 186,7 miljoner euro, eller 2,6 % av kapitalet i OP-Fondbolagets aktiefonder.

Negativt urval

I enlighet med OP Kapitalförvaltnings principer för ansvarsfull placering följer bolaget aktivt hur internationella normer efterlevs vid olika placeringsobjekt, både före placeringsbeslutet och under tiden som ägare. Placeringsobjekten gallras ut med avseende på överträdelser av internationella normer. Dessutom säkerställer OP att portföljerna inte innehåller företag som tillverkar, säljer eller marknadsför vapen som är förbjudna genom konventioner (antipersonella minor och klustervapen). Gallringen görs av ett externt analysföretag två gånger om året. Gallringen omfattar samtliga av OPs aktiva aktie- och företagslånefonder och diskretionärt förvaltade kundportföljer som gör direkta placeringar.

GRI-index

GRI G4 -innehållsindex	31
Global Compact -innehållsindex	38
Oberoende bestyrkanderapport	39

GRI-innehåll

	GRI-innehåll	Ingår i	Tilläggsinformation
	STRATEGI OCH ANALYS		
G4-1	Verkställande direktörens översikt	OP År 2015: Chefdirektörens översikt	
G4-2	Huvudsaklig påverkan, risker och möjligheter	OP År 2015: Omvärlden och strategin	
	ORGANISATIONSPROFIL		
G4-3	Den redovisande organisationens namn	Bokslut, not 1: Allmänt	
G4-4	Viktigaste varumärken, produkter och tjänster	OP År 2015: OPs affärsrörelser	
G4-5	Lokalisering av organisationens huvudkontor	Helsingfors	
G4-6	Antal verksamhetsländer och namnen på de länder där viktig verksamhet bedrivs eller som är särskilt relevanta för de väsentliga aspekterna av företagsansvar i redovisningen	Bokslut, not 57:	
G4-7	Organisationens ägarstruktur och bolagsform	Bokslut, not 57:	
G4-8	Marknadsområden	OP År 2015: OPs affärsrörelser	
G4-9	Den redovisande organisationens storlek	OP År 2015: Nyckeltal	
G4-10	Total personalstyrka uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor, region och kön	GRI-information, s. 22	
G4-11	Personal som omfattas av kollektivavtal	GRI-information, s. 23	
G4-12	Organisationens leverantörskedja	OP År 2015: Omvärlden och strategin, GRI-information, s. 19	
G4-13	Väsentliga förändringar i organisationens storlek, struktur, ägarstruktur eller leverantörskedja under redovisningsperioden	Bokslut, verksamhetsberättelse: Förändringar i OP Gruppens struktur	
G4-14	Tillämpning av försiktighetsprincipen	Bokslut, not 2: OP Gruppens principer för riskhantering och kapitalutvärdering	
G4-15	Extern utvecklade principer eller initiativ som organisationen anslutit sig till eller stöder	GRI-information, s. 5–6	
G4-16	Medlemskap i organisationer och lobbyorganisationer	GRI-information, s. 5–6	

GRI-innehåll		Ingår i	Tilläggsinformation
ASPEKTER SOM BEDÖMITS VARA VÄSENTLIGA OCH AVGRÄNSNING			
G4-17	Koncernens avgränsning	Bokslut, not 57:	
G4-18	Definition av rapportens innehåll	GRI-information, s. 7–15	
G4-19	Väsentliga aspekter	GRI-information, s. 8–15	
G4-20	Avgränsning av väsentliga aspekter inom organisationen	GRI-information, s. 7–15	
G4-21	Avgränsning av väsentliga aspekter utanför organisationen	GRI-information, s. 7–15	
G4-22	Ändringar i tidigare redovisad information	Inga förändringar	
G4-23	Väsentliga förändringar i rapportens omfattning och avgränsningen av aspekter	Inga förändringar	
KOMMUNIKATION MED INTRESSENTGRUPPER			
G4-24	Förteckning över organisationens intressentgrupper	OP År 2015: Kommunikation med intressenter	
G4-25	Princip för identifiering och urval av intressentgrupper	OP År 2015: Kommunikation med intressenter	
G4-26	Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter	OP År 2015: Kommunikation med intressenter	
G4-27	Viktiga frågor och orosmoment som framkommit i dialog med intressenter	OP År 2015: Kommunikation med intressenter	
REDOVISNINGSPROFIL			
G4-28	Redovisningsperiod	1.1.–31.12.2015	
G4-29	Datum för publicering av den senaste rapporten	26.2.2014	
G4-30	Redovisningscykel	Årligen	
G4-31	Kontaktinfo för beställning och ytterligare information	GRI-information, s. 41	
G4-32	GRI-innehållsjämförelse	GRI-information, s. 31–37	
G4-33	Policy för externt bestyrkande	Bestyrkande s. 39	

	GRI-innehåll	Ingår i	Tilläggsinformation
	STYRNING		
G4-34	Förvaltningsstruktur och utskott	Bolagsstyrning: Förvaltningsrådet och dess utskott	
	AFFÄRSVERKSAMHETENS ETIK		
G4-56	Värderingar och affärsprinciper	Bolagsstyrning: Ledningssystem OP År 2015: Strategi	
	BESKRIVNING AV LEDNINGSMETODER		
	Allmän beskrivning av ledningsmetoder (DMA)	GRI-information, s. 5–6	
	Beskrivning av ledningsmetoder branschvis	GRI-information, s. 8–15	
	Verksamhetsindikatorer		
	EKONOMISKT ANSVAR		
	Aspekt: Ekonomiska resultat		
G4-EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	GRI-information, s. 17	
G4-EC2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter från organisationens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen	GRI-information, s. 18	
G4-EC3	Omfattning av organisationens pensionsåtaganden	Bokslut, not 41	
G4-EC4	Statliga understöd	OP Gruppen fick inga betydande statliga understöd 2015.	
	Aspekt: Indirekt ekonomisk påverkan		
G4-EC7	Utveckling och påverkan av investeringar i infrastruktur och bidrag till stöd för allmännyttig verksamhet	GRI-information, s. 19	Lokala projekt, investeringar i ett fungerande inhemskt betalningsrörelsesystem
G4-EC8	Betydande indirekta ekonomiska effekter och deras omfattning	GRI-information, s. 19	

GRI-innehåll		Ingår i	Tilläggsinformation
MILJÖANSVAR			
<i>Aspekt: Energi</i>			
G4-EN3	Organisationens egen energiförbrukning	GRI-information, s. 20	
G4-EN5	Energiintensitet	GRI-information, s. 20	
G4-EN6	Minskning av energiförbrukningen	GRI-information, s. 20	Absolut information om minskad energiförbrukning finns inte tillgänglig.
<i>Aspekt: Utsläpp</i>			
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	GRI-information, s. 21	
G4-EN16	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	GRI-information, s. 21	
G4-EN17	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	GRI-information, s. 21	
G4-EN18	Utsläppsintensitet för växthusgaser	GRI-information, s. 21	
G4-EN19	Minskning av växthusgasutsläpp	GRI-information, s. 21	
<i>Aspekt: Avfall och avloppsvatten</i>			
G4-EN23	Total avfallsvikt per typ och hanteringsmetod	GRI-information, s. 21	Uppgifter finns endast för kontoren i Helsingfors.
SOCIALT ANSVAR			
Personal och arbetsförhållanden			
<i>Aspekt: Anställning</i>			
G4-LA1	Totalt antal och andel nyanställda samt personalomsättning per åldersgrupp, kön och region	GRI-information, s. 23	
G4-LA3	Andel som återvänder till och stannar kvar i arbetet efter föräldradighet, efter kön	GRI-information, s. 23	
<i>Aspekt: Relationer mellan anställda och ledning</i>			
G4-LA4	Minsta varseltid angående betydande förändringar i verksamheten, med upplysning om huruvida detta är specificerat i kollektivavtal	GRI-information, s. 23	

	GRI-innehåll	Ingår i	Tilläggsinformation
	Aspekt: Hälsa och säkerhet i arbetet		
G4-LA5	Andel av personalstyrkan som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning	GRI-information, s. 23	
G4-LA6	Typ och omfattning av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region och kön	GRI-information, s. 23	Olyckor, arbetsrelaterade sjukdomar och dödsfall följs upp men rapportering av dem är inte relevant.
G4-LA7	Anställda i arbetsuppgifter som har hög frekvens och risk för vissa sjukdomar	I OP Gruppens affärsverksamhet ingår inga arbetsuppgifter med identifierad hög frekvens och risk för vissa sjukdomar.	
G4-LA8	Hälsa- och säkerhetsteman i avtal med fackförbund	GRI-information, s. 23	
	Aspekt: Utbildning		
G4-LA10	Program för vidareutbildning och livslångt lärande för att stödja fortsatt anställningsbarhet samt bistå anställda vid anställningens slut	GRI-information, s. 24	
G4-LA11	Andel anställda som regelbundet får utvärdering av sin prestation och utvecklingssamtal	GRI-information, s. 25	
	Aspekt: Mångfald och jämställdhet		
G4-LA12	Sammansättning av organisationens förvaltningsorgan samt uppdelning av andra anställda per personalkategori efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupp och andra mångfaldsindikatorer	GRI-information, s. 25	
	Mänskliga rättigheter		
	Aspekt: Förbud mot diskriminering		
G4-HR3	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	GRI-information, s. 26	
	Aspekt: Mekanismer för klagomål om missförhållanden i mänskliga rättigheter		
G4-HR12	Antal missförhållanden som registrerats, behandlats och avgjorts via mekanismen för klagomål om mänskliga rättigheter	Inga fall år 2015.	

	GRI-innehåll	Ingår i	Tilläggsinformation
	Samhälle		
	Aspekt: Lokalsamhällen		
FS13	Tillgång på finansiella tjänster inom glesbygdsområden eller mindre gynnade områden uppdelad enligt typ av tjänst	GRI-information, s. 26	
FS14	Initiativ som förbättrar handikappade personers möjligheter att använda sig av finansiella tjänster	GRI-information, s. 26	
	Aspekt: Mutor och motverkan mot korruption		
G4-S03	Procentandel och totala antalet affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption samt identifierade betydande risker	GRI-information, s. 26	
G4-S04	Kommunikation och utbildning i policyer och rutiner avseende motverkan mot korruption	GRI-information, s. 27	Utbildning för att förhindra missbruk. Utbildning kring principerna för god affärssed.
G4-S05	Bekräftade mutfall och vidtagna åtgärder	Inga fall år 2015.	
	Aspekt: Politik		
G4-S06	Totalt värde av politiska bidrag per land och mottagare	OP Gruppen stöder inte politiska partier eller enskilda kandidaters valkampanjer.	
	Aspekt: Konkurrenshämmande aktiviteter		
G4-S07	Totalt antal rättsliga åtgärder och domstolsbeslut för överträdelse av konkurrenslagstiftning, karteller och missbruk av dominerande marknadsställning	GRI-information, s. 27	
	Aspekt: Efterlevnad		
G4-S08	Belopp för betydande böter och totalt antal icke-monetära sanktioner mot organisationen för brott mot gällande lagar och bestämmelser.	Inga fall år 2015.	
G4-S011	Antal missförhållanden som registrerats, behandlats och avgjorts via mekanismen för klagomål om samhällspåverkan.	Inga fall år 2015.	

	GRI-innehåll	Ingår i	Tilläggsinformation
	Produktansvar		
	<i>Aspekt: Produkt- och tjänsteinformation</i>		
G4-PR3	Typ av produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutinerna samt andel i procent av produkter och tjänster som berörs av dessa krav	GRI-information, s. 28	
G4-PR4	Antal brott mot bestämmelser och frivilliga principer om produkt- och tjänsteinformation och märkning av dessa, uppdelat efter effekten	Inga fall år 2015.	
G4-PR5	Resultat från kundenkäter	OP År 2015: Ägarkunder och koncentreringsförmåner	
	<i>Aspekt: Marknadskommunikation</i>		
G4-PR7	Antal överträdelser av bestämmelser och frivilliga principer om marknads-kommunikation, marknadsföring och sponsring, uppdelat efter effekten	Inga fall år 2015.	
	<i>Aspekt: Kundernas integritet</i>		
G4-PR8	Totalt antal underbyggda klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata	GRI-information, s. 28	
	<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
G4-PR9	Betydande bötesbelopp för brott mot gällande lagar och bestämmelser gällande tillhandahållandet och användningen av produkter och tjänster	Inga fall år 2015.	
	<i>Aspekt: Innehav</i>		
FS10	Interagerande i miljömässiga och sociala frågor med företag i portföljen	GRI-information, s. 29	
FS11	Positivt eller negativt urval av placeringsobjekt	GRI-information, s. 29	

Global Compact -innehållsindex

Ingår i

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER (HUMAN RIGHTS)

Princip 1: Företagen ska stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för sitt inflytande	Beskrivning av ledningsmetoder s.5
Princip 2: Företagen ska se till att de inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5, Mänskliga rättigheter s. 11 och 26

ARBETSLIV (LABOUR)

Princip 3: Företagen ska respektera föreningsfriheten och erkänna rätten till kollektivförhandlingar	G4-LA8, s. 23
Princip 4: Företagen ska eliminera alla former av tvångsarbete	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5
Princip 5: Företagen ska effektivt avskaffa barnarbete	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5
Princip 6: Företagen ska eliminera diskriminering i arbetslivet	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5, Mänskliga rättigheter s. 11 och 26

MILJÖ (ENVIRONMENT)

Princip 7: Företagen ska stödja försiktighetsprincipen i miljöfrågor	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5, Miljöpåverkan s. 9,20-21
Princip 8: Företagen ska ta initiativ för att främja ett större miljöansvar	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5-6
Princip 9: Företagen ska uppmuntra till utveckling och spridning av miljövänlig teknik	Beskrivning av ledningsmetoder s. 5, Miljöpåverkan s. 9, 20-21

ANTIKORRUPTION (ANTI-CORRUPTION)

Princip 10: Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor	Principer för god affärsed s. 6
--	---------------------------------

Oberoende bestyrkanderapport

En översättning av den ursprungliga engelskspråkiga rapporten

Till direktionen för OP Andelslag

På begäran av direktionen för OP Andelslag har vi utfört ett uppdrag som ger begränsad säkerhet av informationen om hållbar utveckling som OP Gruppen presenterat i de i nätet publicerade rapporterna "OP Gruppens Samhällsansvar, GRI-information 2015" samt kapitlet "Ansvarsteman" ur rapporten "Av kärlek till Finland OP 2015" för rapporteringsperioden 1.1–31.12.2015.

Direktionen för OP Andelslag ansvarar för upprättandet och presentationen av hållbarhetsinformationen i enlighet med *Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines G4* -riktlinjer.

Vår skyldighet är att utföra ett uppdrag för att uttala en slutsats om den hållbarhetsinformation som varit föremål för bestyrkandeuppdraget. Vi har utfört vårt uppdrag i enlighet med den internationella bestyrkandestandarden ISAE 3000 "International Standard on Assurance Engagements Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information". Vi är oberoende av bolaget enligt de etiska krav som tillämpas i Finland och som gäller vårt uppdrag och vi har uppfyllt våra övriga etiska skyldigheter enligt dessa krav. Vi tillämpar den internationella standarden för kvalitetskontroll ISQC1 och upprätthåller sålunda ett omfattande kvalitetskontrollsystem som ingår dokumenterade principer och tillvägagångssätt för följandet av etiska krav, standarder för yrkesutövningen samt krav i lagar och andra författningar. Vad gäller vårt arbete, rapporten eller våra

slutsatser ansvarar vi inte för någon annan instans än för OP Andelslag.

Som kriterie för vår bedömning har använts *Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines G4*-riktlinjer.

Uppdragets begränsningar

När vår bestyrkanderapport läses bör de begränsningar som hänför sig till hållbarhetsinformationens natur gällande uppgifternas precision och fullständighet beaktas. Hållbarhetsinformationen bör bedömas tillsammans med de redogörelser som OP Gruppen gett om insamlingen, beräkningen och bedömningen av uppgifterna. Vår bestyrkanderapport är inte avsedd att ensamt användas för att bedöma OP Gruppens prestation i att efterleva de hållbarhetsrelaterade principer som bolaget själv fastställt. För att bedöma OP Gruppens finansiella ställning och verksamhetsresultat hänvisas till OP Gruppens reviderade bokslut för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2015.

I uppdraget genomförda åtgärder och dragna slutsatser

Vi har planerat våra bestyrkandeåtgärder med syftet att ge begränsad säkerhet om huruvida informationen som varit föremål för detta bestyrkandeuppdrag till sina väsentliga delar presenteras i enlighet med *Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines G4* -riktlinjer. Ett uppdrag som ger begränsad säkerhet genomförs genom förfråg-

ningar främst till personer som ansvarar för upprättandet av informationen angående hållbar utveckling samt genom att tillämpa analytiska och andra lämpliga metoder för inhämtning av bevis. I ett uppdrag som ger begränsad säkerhet är de ovannämnda metoderna för inhämtning av bevis mindre omfattande än i ett uppdrag som ger rimlig säkerhet, vilket leder till att det ger en lägre säkerhet.

I vårt uppdrag har vi vidtagit följande åtgärder:

- Intervjuat tre representanter för den högsta ledningen för OP Andelslag för att förstärka vår förståelse av sambandet mellan OP Gruppens hållbarhetsredovisning, affärsstrategi samt funktioner, och av de fastställda målsättningarna för hållbar utveckling.
- Vi har utvärderat i vilken utsträckning hållbarhetsinformationen följer G4 riktlinjernas innehållsspecifikationer för rapporteringen och huruvida den är förenlig med de kvalitetsprinciper som gäller rapportering.
- Vi har bedömt omfattningen av de i hållbarhetsinformationen identifierade väsentliga aspekterna och avgränsningarna i förhållande till OP Gruppens affärsverksamhet och bransch.
- Bedömt processer, datasystem och praktiska förfaranden för dataadministration som används vid huvudkontoret för att samla in och konsolidera uppgifterna angående hållbar utveckling, samt granskat OP Gruppens interna dokument som hänför sig till dessa.
- Jämfört data som presenteras inom ramen för hållbarhetsredovisning med riktlinjer, lednings- och rapporteringssystem samt dokumentation som ligger till grund för dessa uppgifter.

- Gått igenom de presenterade hållbarhetsrelaterade uppgifterna och påståendena som varit föremål för bestyrkandeuppdraget, samt bedömt uppgifternas kvalitet och definitionen av beräkningsgränserna.
- Med hjälp av stickprov från koncernens datasystem och från bolaget erhållen numerisk originaldata testat huruvida informationen angetts korrekt och fullständigt.
- Bedömning av lokala rapporteringsprocesser hos utvalda dotterbolag till OP Gruppen genom besök vid tre enheter samt videokonferenser med fyra övriga enheter. Dessa enheter valdes på basen av en riskanalys som beaktar både kvalitativa och kvantitativa uppgifter.

På basen av vårt ovan beskrivna arbete har det inte framkommit några omständigheter som skulle ge oss anledning att anta att informationen som varit föremål för detta bestyrkandeuppdrag inte i allt väsentligt vore ändamålsenligt presenterad.

Helsingfors, den 19 februari 2016
KPMG OY AB

(signed)
Raija-Leena Hankonen
CGR

(signed)
Nathalie Clément
Senior Manager, Advisory

Kontaktinformation

Tuuli Kousa

Chef, samhällsrelationer,
medierelationer och samhällsansvar
tuuli.kousa@op.fi

Satu Kuoppamäki

CSR Manager
satu.kuoppamaki@op.fi

viestinta@op.fi